

Bilag 8.

Oversættelse.

Ambassadør Hans Tabors tale den 5. maj 1967 i generalforsamlingen om Sydvestafrikaspørgsmålet under den 5. ekstraordinære generalforsamling.

Generalforsamlingens vedtagelse af res. 2145 (XXI) den 27. oktober 1966 var i sandhed en historisk begivenhed. Generalforsamlingen vedtog næsten enstemmigt at bringe Den sydafrikanske Unions mandat over Sydvestafrika til ophør, og FN overtog det direkte ansvar for området. Med denne beslutning opfyldte generalforsamlingen sin forpligtelse ikke alene over for Sydvestafrika og dets befolkning, men også over for verden som helhed. Den skabte håb om, at verdenssamfundet ikke ville se passivt til, medens et område betroet til et medlemsland under et særlig mandat blev behandlet på en måde, som stred mod dette mandat, mod FN-pagten og mod den universelle menneskerettighedserklæring.

Siden har ad hoc-komiteen for Sydvestafrika under den finske ambassadør Max Jacobsens fremragende ledelse foretaget en grundig undersøgelse af de veje og midler, hvorved De Forenede Nationer bedst kunne udøve sit ansvar for Sydvestafrika, et ansvar, som alene har til formål at lede dette land til frihed og uafhængighed.

Det fremgår af de tre forslag, som er forelagt for udvalget, at det resolutionsudkast, vi har foran os, og af udtalelser fremsat i denne forsamling, at der hersker almindelig enighed om, at der skal oprettes et FN-råd for Sydvestafrika. Det fremgår imidlertid også, at enigheden er begrænset til ét punkt, skabelsen af et mere permanent organ, medens meningerne er delte for så vidt angår spørgsmålet om rådets mandat og den fremgangsmåde, det bør følge.

Ved vurderingen af den øjeblikkelige situation og udsigterne til at gøre fremskridt er det min opfattelse, at der ikke hidtil har været tilstrækkelig tid til en grundig undersøgelse af de praktiske ordninger i forbindel-

se med oprettelsen af en midlertidig administration, eller af spørgsmålet om overførelse af magten til en sådan administration som et første skridt mod uafhængighed, endsiige af de ordninger, som må gå forud for landets endelige opnåelse af uafhængighed. Der har heller ikke været tilstrækkelig tid til grundigt at undersøge en foreløbig administrations behov i henseende til penge og personale. Desuden har vi endnu ikke påbegyndt en undersøgelse af formen for og omfanget af den bistand, som vil være nødvendig for at sikre Sydvestafrikas økonomiske og sociale udvikling såvel før som efter uafhængigheden. Sluttelig forekommer det mig indlysende, at det pågældende organ for at kunne udføre sine hverv, hvad de nu end måtte blive, vil være nødt til at træde i forbindelse med på den ene side alle dele af befolkningen og på den anden med den sydafrikanske regering. Det fremgår af vor debat, at nogle delegationer er betænkelige ved en henvendelse til Sydafrika, men hvordan vil det være muligt at gøre fremskridt i retning af overførelse af det faktiske ansvar for Sydvestafrika, medmindre der gøres en indsats for at etablere kontakt med den sydafrikanske regering, og må jeg tilføje, at med henblik på at opnå bred støtte for de næste skridt, som skal tages, finder jeg kontakt med Sydafrika hensigtsmæssig, både fordi den er praktisk nødvendig, og fordi den klart vil vise alle implicerede, om den forudsete fremgangsmåde kan forventes at føre til fremskridt.

Når dette er sagt, vil jeg gerne understrege, at det er helt klart, at under sådanne kontakter vil der ikke under nogen omstændigheder kunne forhandles om bestemmelserne i res. 2145 (XXI), hvorved Sydafrikas mandat over Sydvestafrika bragtes til op-